

Garvning

Det er hyggeligt og dejligt varmt at have et skind fra en hjort eller et får liggende på gulvet til at varme tæerne en kold vinteraften. Eller liggende i din allerbedste hyggestol.

Du kan let garve dit eget skind. Hjorte- og fåreskind er lette at skaffe. Kontakt en lokal jæger, en fåreavler eller en vildthandler.

Hvis du garver hjorteskind, er det bedst at få fat i et skind fra et dyr, som er skudt om foråret eller sommeren. Om efteråret og vinteren knækker hårene i pelsen let af. Det er fordi hårene i hjortens vinterpels er hule. Vinterpelsen kan fint hænge på væggen, men hvis du skal sidde på det, bliver det hurtigt slidt.

Fåreskind kan du skaffe hele året, men det er lettest i efteråret, hvor mange får bliver slagtet. Skindet fra et gimmer-lam (en hun) er det letteste at garve.

Du kan også garve skind fra andre pelsdyr, hvis du f.eks. finder et dødt dyr. Det skal blot være friskt.

HUSK!

Du skal være forsigtig med alun, da det kan irritere huden og slimhinderne. Derfor skal du bruge handsker. Når du hælder alun-pulveret i vandet, skal du sørge for ikke at indånde støvet fra pulveret.

En ulo er et halvmåneformet knivblad, der egner sig til at skrabe skind med. Den kan købes i forretninger, der handler med skind. Du kan også lave en selv af en male-spartel. Spartlen skal rundes kraftigt, så den får facon som uloen. Derefter skal den slibes fra to sider f.eks. med en fil.

Sådan gør du

Hvis du ikke har mulighed for at garve skindet med det samme, kan du opbevare det ved at drysse et tykt lag salt over. Til et stort skind skal du bruge mindst 1,5 kg salt. Gør sådan:

- læg skindet med hårene nedad
- drys salt over så der ligger et tykt lag over hele skindet. Sørg for at komme godt ud til kanterne.

Nu kan skindet ligge mindst 1 uge og også længere. Du skal blot sørge for at det ligger tørt og at der kommer luft til. Læg det f.eks. på en presenning eller en stor plastikpose i et skur eller et fyrrum. Men lad være med at pakke det ind i plastikposer.

Før du går i gang med at garve skindet, skal det renses for hinder og kødrester. Hvis skindet er flået pænt, er der kun meget lidt rester og arbejdet meget mindre. Du kan bruge et skrabejern, en ulo eller en dolk. Skrap fra midten ud mod kanten.

Når skindet er rensat, er det klar til at blive garvet.

- Hvis skindet er meget beskidt, så start med at vaske det (fåreskind bør altid vaskes). Læg det i blød i 30-35 grader varmt sæbevand (sæbspåner eller uldvaskemiddel) i en times tid. Hæld vandet fra. Hvis det stadig er beskidt, så giv det en omgang sæbevand mere. Skyl derefter godt i masser af lunkent vand. Når skyllevandet ikke længere er beskidt, er skindet klar til garvning. Håndter skindet forsigtigt under hele processen ellers filtre hårene sammen.
- bland alun, salt og vand i baljen (husk handsker og pas på ikke at indånde alun-støvet)

- læg skindet i baljen med hårene opad. Sørg for at hele skindet ligger under vand.
- Skindet skal ligge i væske i 14 dage. Der omrøres et par gange i døgnet.

Når de 14 dage er gået, tager du skindet op af garvevæsken. Hæng det til tørre.

Hvis skindet skal hænge på en væg, skal du spænde det op på en ramme.

Skal skindet bruges i en stol eller som tæppe, skal det være blødt. Så gør du sådan:

- Hvis skindet bare tørrer, bliver det helt stift. For at blødgøre det skal du strække skindet, før det er helt tørt. Træk godt i skindet, så det giver sig. Skindet er trukket nok, når skindsiden er helt hvid.
- Er skindet stadig lidt stift, når det er tørret, kan du strække det hen over f.eks. en træbjælke, en bænk eller lignende. Tag godt fat i begge sider af skindet og træk det frem og tilbage med skindsiden mod redskabet, til det er blødt.

Nu er skindet klar til brug.